

Centrum
pro regionální rozvoj
České republiky

Regiony

nás baví

07/26

Evropské dotace zlepšují naše školství, říká v rozhovoru Aneta Caithamlová z MŠMT

Vysoké školy vidí v evropských
fondech oporu i závazek

Jak zvýšit odolnost měst
a obcí před extrémí počasí

Peníze z EU 2028+: Prioritou
jsou doprava, energetika
a zdravotnictví

Chybějící místa ve školkách

znamenají pro ekonomiku obří ztráty. **Str. 10**

Obnovená kolonáda Ida v Náchodě

jako symbol oslavy česko-polské spolupráce. **Str. 16**

I barva školní židle může být problém

aneb praktické rady pro zadavatele. **Str. 26**

Milé čtenářky, milí čtenáři,

začátek září si asi každý z nás spojí s návratem dětí do škol a startem školního roku. I proto padla volba hlavního tématu našeho zářijového čísla na evropskou podporu školství. Díky investicím z IROP se daří mateřské, základní a střední školy proměňovat v moderní vzdělávací instituce. Další fondy pak podporují i vysoké školy, aby (nejen) jejich absolventi našli uplatnění na trhu práce. O evropské podpoře jsme si popovídali s ředitelkou odboru a zastupující vrchní ředitelkou sekce evropských fondů na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy Anetou Caithamlovou. Představíme některé úspěšné projekty, které zlepšují podmínky pro vzdělávání v regionech, a udělali jsme i anketu mezi našimi univerzitami, jak pomáhají evropské peníze i jim. Zároveň jsme se zaměřili i na to, jakou proměnou procházejí veřejná prostranství měst a obcí v Česku, kdy musí stále více myslet na změny klimatu. To je jen malá ochutnávka obsahu nového čísla a věřím, že vás zaujmou i další texty.

Příjemné a inspirativní čtení!

Libor Akrman, šéfredaktor

Časopis Regiony nás baví

Vše o regionální podpoře a evropské dotační politice

Vychází 10× ročně

Vydává: Centrum pro regionální rozvoj České republiky,
Argentinská 1610/4, 170 00 Praha 7 – Holešovice, IČ: 04095316

Číslo 7/26 – srpen 2026

Časopis je distribuován bezplatně na území ČR.

Kontakt na redakci: media@crr.gov.cz • **Šéfredaktor:** Libor Akrman

Redakce: Markéta Reedová, Michal Vlasák, František Novák, Lukáš Holub

Vytvořeno: ve spolupráci s grafickým studiem Propaganda Art & Design, s. r. o.

Tisk: Tisk Centrum s. r. o., Moravany u Brna

Evidenční číslo MK ČR: E 20685

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Centrum
pro regionální rozvoj
České republiky

Modernizace nemocnice v Chebu

Karlovarská krajská nemocnice zahájila rekonstrukci urgentního příjmu v Chebu. Úpravy za téměř 38 milionů korun přinesou nové vyšetřovny, kvalitnější zázemí pro zdravotníky a modernější prostředí pro poskytování akutní péče.

Modernizovaný urgentní příjem by měl být dokončen v červnu 2027. Na rekonstrukci přispějí také evropské fondy prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu.

**38
mil. Kč**

Celkové náklady
na rekonstrukci

Čeští finalisté v Regiostars

Mezi 25 finalistů soutěže Regiostars se probojovaly i dva projekty z České republiky. Jako již tradičně jeden v kategorii Sociální a inkluzivní Evropa. Jedná se o projekt Solidární síť z Prahy do Brna. Druhým finalistou je projekt Společně ve Žďaru v kategorii Evropa blíže občanům. O vítězích od 3. září rozhodne hlasování veřejnosti.

2 projekty

z České republiky se probojovaly mezi 25 finalistů soutěže Regiostars.

Urgentní příjem pro 600 tisíc obyvatel

Fakultní Thomayerova nemocnice v Praze zahájila výstavbu nového centrálního urgentního příjmu. Projekt za 2,2 miliardy korun soustředí akutní péči do jednoho moderního pavilonu a pomůže zrychlit diagnostiku i léčbu pacientů. V novém pavilonu vzniknou prostory pro krátkodobé sledování pacientů, traumatologické ambulance, operační trakt se třemi sály i jednotky intenzivní péče. Budova nabídne celkem 100 lůžek.

Nový urgentní příjem bude využívat přibližně 600 tisíc obyvatel Prahy a jejího okolí. Evropské fondy přispějí na výstavbu 620 milionů korun z Integrovaného regionálního operačního programu.

**2,2
mld. Kč**

Celkové náklady
na projekt

Evropské dotace ve školství

Podpora z fondů Evropské unie umožnila i v Česku proměnit a zmodernizovat vzdělávací infrastrukturu a zlepšit podmínky pro výuku. Co vše se podařilo, popisuje Aneta Caithamlová, ředitelka odboru a zastupující vrchní ředitelka sekce evropských fondů na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT).

Jakou roli hrály a hrají evropské fondy v oblasti podpory školství?

Evropské fondy za poslední dvě desetiletí značně přispěly k pozitivní proměně české vzdělávací soustavy. Staly se jejím zásadním investičním motorem, umožnily investice do oblastí, na které by z národních zdrojů nebylo možné v takovém rozsahu a tempu dosáhnout. Šlo zejména o modernizaci infrastruktury, masivní digitalizaci, proměnu obsahu a metod výuky a mnoho dalšího – to vše s cílem zvýšit kvalitu a dostupnost vzdělávání. Pokud mám odpověď shrnout jednou větou, přínos evropských fondů je navzdory mnohým limitům jednoznačně pozitivní. Bez jejich přispění by nevznikla celá řada jedinečných projektů, které například

v oblasti vysokého školství dokázaly přiblížit celý segment vyspělým evropským zemím.

Z vaší odpovědi však cítím jisté ale...

Vedle rozvojové role však eurofondy postupně získaly ještě druhou, rizikovou funkci. V řadě oblastí začaly suplovat roli státního rozpočtu. Namísto toho, aby evropské peníze sloužily výhradně jako „nadstavba“, tedy na inovace, experimentální projekty a rozvoj, jak byly původně zamýšleny, zvykl si stát z těchto dočasných grantů hradit rozpočtové nekryté potřeby. Z fondů se tak v podstatě stal paralelní rozpočet, na kterém se školství stalo do značné míry závislým. Tento problém se netýká jen vzdělávání, jiné resorty se s ním také potýkají, ostatně je to logická cesta, jak ve svěřené agendě „vytžit“ podfinancovaný rozpočet. Logická, ale za mě nešťastná.

Vraťme se k pozitivům, kde vidíte jejich hlavní přínos?

Umožnily v relativně krátkém čase dosáhnout zásadních změn, jejichž realizace by za předpokladu financování pouze ze státního rozpočtu trvala desítky let. V regionálním školství jde například o digitální modernizaci – došlo k vybavení škol IT technologiemi, robotikou, došlo k vybudování odborných učeben, moderních laboratoří. Zásadní bylo rovněž zavedení tzv. šablon, které umožnilo do škol masivně dostat nové personální pozice, jako je školní psycholog, speciální pedagog, školní asistent nebo chůva do mateřských škol.

Obrovský posun nastal také v případě profesního rozvoje učitelů, rozvoje vzájemné spolupráce aktérů ve vzdělávání, v podpoře inovativní výuky žáků včetně zahraničních stáží a celoživotního vzdělávání. Podpora přitom nesměřovala pouze do

škol, ale také do zájmového či neformálního vzdělávání, které významně přispívá ke komplexnímu rozvoji dětí i mimo prostředí školy.

Podpora se týká i vysokého školství, přinesla pozitivní rozvoj i zde?

V oblasti vysokých škol lze jednoznačně vyzdvihnout tři zásadní a vzájemně související intervence. První z nich je vznik nových studijních programů s důrazem na zohlednění požadavků současného (a ideálně i budoucího) trhu práce a důraznější propojení s praxí.

K zavedení těchto nových programů bylo nezbytnou podmínkou vybudování odpovídající moderní infrastruktury, což zásadně zvýšilo atraktivitu pro české i zahraniční studenty. Krásným příkladem je třeba vznik medicínských simulačních center, kde se budoucí lékaři i nelékařský personál učí v takřka reálných podmínkách zvládnání standardních i krizových situací.

Třetí oblastí je větší zpřístupnění vysokoškolského vzdělávání studentům se znevýhodněním, ať už jde o pohybová omezení, poruchy učení, nebo třeba psychické obtíže.

Problematická návaznost projektů

Dokážou české školy využívat evropské finance efektivně?

Pokud to zobecním, tak ano. České školy se za uplynulých 20 let naučily využívat evropské prostředky na maximum a dokázaly z nich vytěžit pro své žáky, studenty i učitele mnohdy skvělé věci. Zavedení tzv. šablon navíc umožnilo čerpat finance z EU nenáročnou formou i těm nejmenším školám. Na vysokých školách zase v průběhu let vznikly kapacity schopné zrealizovat i náročné mnohasetmilionové investiční projekty.

Jako problém však vnímám neustálou potřebu návaznosti projektů. Projekty jsou již ze své podstaty dočasné, nejčastěji dvou- až tříleté, a po jejich skončení ze strany škol vcelku pochopitelně vyvstává potřeba pokračujícího financování. Neříkám, že je žádoucí v případě veškerých projektů – některé ho pro svou jednorázovou povahu nepotřebují, například nově postavená budova, jiné intervence mohou být vyhodnoceny jako slepá ulička. I to je v pořádku, evropské fondy nám dávají možnost pustit se i do „odvážnějších“ kroků. Pokud je však přínos intervence vyhodnocen jako pozitivní a pokud v ní stát chce pokračovat, měl by zajistit další financování z národních zdrojů – typicky se jedná například o nové personální pozice ve školách, kde se to po mnoha letech nakonec podařilo.

V oblasti vysokých škol však mohu s jistotou říct, že evropské finance jsou využívány na projekty, které by bez nich prostě nevznikly. Důvod je jednoduchý, jejich finanční náročnost je natolik vysoká, že by je státní rozpočet nebyl schopen financovat. Typickým příkladem jsou kampusy českých vysokých škol, například Masarykovy univerzity, Univerzity Jana Evangelisty Purkyně, nové a opravené budovy Ostravské univerzity a mnoho dalších. Přínos těchto investic, ať už do moderních výukových prostor, či do studentů a učitelů, se sice projeví až s určitým zpožděním, nicméně i tak je nezpochybnitelný.

Vidíte nějaké překážky, které u nás brání efektivnímu čerpání dotací?

Často je zmiňována značná administrativní zátěž. S touto kritikou lze bohužel do značné míry souhlasit. Nezřídka panuje názor, že složité nastavení pravidel je výsledkem práce a snad i škodolibosti úředníků na

ministerstvu. Realita je však složitější, systém evropských fondů je svázán mnohými auditními nálezy evropských i národních kontrolních orgánů z minulosti, kdy byla pravidla volnější a občas došlo k jejich porušování. Zjednodušeně řečeno, na každý takový nález musíme reagovat ošetřením pravidel tak, aby k jejich porušení již nemohlo dojít. Asi si dokážete představit, kolik takových opatření bylo za uplynulých více než 20 let nutné přimout.

Pravidla jsou tedy dle mého názoru skutečně velmi svázaná, kontrolní systém je robustní a náklady na zajištění naprosté bezchybovosti jsou enormní. Uvidíme, zda programové období 2028+ přinese deklarované zjednodušení, po 15 letech „v systému“ jsem v tomto ohledu preventivně mírným pesmistou.

Jako další problém vnímám otázku prioritizace. Z mého pohledu by bylo efektivnější zaměřit čerpání evropských fondů na menší množství oblastí a ty podpořit masivněji. Tedy

nedrobit limitovanou alokaci do příliš velkého množství témat. Komplikace však nastává ve chvíli, kdy má dojít k jejich výběru – na straně žadatelů / budoucích příjemců se pochopitelně jako prioritní vnímají všichni.

Tím by ale nebylo vyhověno všem, ne?

Máte pravdu, ostatně ukazuje se to i v právě probíhající přípravě budoucího programového období. Snaha prioritizovat naráží na značný odpor na straně stakeholderů a já tomu naprosto rozumím – pokud se jim nedostává národních prostředků, jsou pro ně fondy jedinou možností. Úkolem poskytovatelů evropských dotací však nemůže být uspokojení všech přání a potřeb. Musíme hledat oblasti, kde tyto prostředky přinesou největší přidanou hodnotu pro kvalitu vzdělávání jako celku, nikoliv jen režijně financovat pokračování a další provoz již jednou podpořených projektů.

Jsou některé oblasti školství, které by si podporu zasloužily, ale tak trochu se na ně zapomnělo?

V případě regionálního školství mě napadá například správa a management škol a důraz na sledování kvality nejen vedení vzdělávacího systému jako celku, ale i kvality vedení jednotlivých škol. Tedy systematický rozvoj ředitelů jako manažerů a pedagogických lídrů. V případě učitelů pak jejich systematictější rozvoj namísto řady dílčích školení.

V oblasti vysokých škol zmíním nedostatečné ubytovací kapacity. To se doufáme změní v následujícím období, protože jednou ze zamýšlených oblastí podpory formou finančních nástrojů jsou právě vysokoškolské koleje.

Dvě role peněz z EU

O penězích pro školství uvažuje veřejnost (včetně politiků) stále spíše jako o výdaji než jako o investici, na které závisí naše budoucnost. Jak moc mohou toto vnímání zlepšit finance z EU?

Evropské peníze mají v tomto směru paradoxní roli. Na jednu stranu ukazují, co všechno lze dokázat, když se do vzdělávání nalijí masivní investice – umožňují stavět moderní školy, kupovat špičkové vybavení, zavádět inovace, zdokonalovat učitele. Na druhou stranu však toto vnímání deformují. Všichni si tak nějak zvykli, že rozvojové investice „zaplatí Unie“, což umožňuje do značné míry vnímat národní rozpočet na školství jen jako provozní výdaj (tedy mandatorní výdaje na platy, energie apod.).

Vidíte ještě nějaká další negativa?

Další problém vidím v nedostatečné propagaci a vysvětlování přínosů investic do vzdělávání, myšleno do infrastruktury i do lidí. Výsledky se ukáží za mnoho let, přesahují několik volebních období. Navíc jsou mno-

Aneta Caithamlová

Vystudovala management tělesné výchovy a sportu na Univerzitě Karlově v Praze. Na MŠMT působí skoro 15 let, přičemž se dlouhodobě věnuje evropským fondům.

Od roku 2016 byla ředitelkou odboru finančního řízení operačních programů, od roku 2017 je ředitelkou koncepce a vedení operačních programů a zároveň zastupující vrchní ředitelkou sekce evropských fondů.

hem méně uchopitelné než třeba otevření nové dálnice. A některé i méně populární, jako například podpora socioekonomicky znevýhodněných dětí a žáků, kteří nemohou za to, do jakého prostředí se narodili, a my jim musíme pomoci, aby z něho mohli vystoupit a být v budoucnu úspěšní, z čehož následně profituje celá společnost. Přesto, a možná právě proto, bychom na tzv. advocacy neměli rezignovat, bez ohledu na to, zda se jedná o investice ze státního rozpočtu, nebo z evropských zdrojů.

Zásadní proměna po roce 2028

Jak se promítne proměna evropské podpory po roce 2028 do financování projektů ve školství?

Proměna bude poměrně zásadní. Nejde přitom jen o to, kolik prostředků bude mít Česká republika po roce 2028 k dispozici, ale také o to, jakým způsobem je budeme využívat. Evropská podpora se má výrazněji posunout směrem k výsledkově orientovanému přístupu, tedy od kontroly jednotlivých výdajů a procesů k většímu důrazu na to, jakých konkrétních výsledků a změn jsme díky evropským prostředkům skutečně dosáhli.

A je podle vás takový posun správný?

Považuji to za správný směr, ale současně to bude vyžadovat poměrně zásadní změnu mentálního nastavení všech aktérů, včetně kontrolních a auditních orgánů. Nemůžeme chtít po příjemcích, aby se soustředili především na výsledky, a současně zachovat systém, který je bude motivovat hlavně k tomu, aby minimalizovali jakékoliv procesní riziko. Pokud má být výsledkově orientovaný přístup skutečný, a nikoliv pouze formální, musí se promítnout do celého systému implementace i kontroly.

Vidíte ještě něco dalšího, co proměni evropskou podporu za necelé dva roky?

Druhým významným faktorem bude markantní pokles prostředků, které bude mít ČR k dispozici. Z určitého pohledu je to vlastně dobrá zpráva, protože je to důsledek ekonomického růstu, naše HDP na obyvatele se přibližuje vyspělejším členským státům, a máme proto nárok na nižší míru podpory z evropského rozpočtu. Zároveň nás to ale staví před mnohem větší odpovědnost při rozhodování, kam omezené prostředky nasměrovat. O to důležitější bude důsledná prioritizace. Evropské prostředky už nebude možné rozdělovat do velkého množství menších intervencí. Budeme se muset rozhodnout, kde mohou přinést největší přidanou hodnotu a skutečnou systémovou změnu. Ve školství to podle mého názoru znamená soustředit podporu na omezený počet strategických priorit a vyvarovat se jejího tříštění.

Jaké má ministerstvo školství plány s využitím evropských peněz a budou se v kontextu nového období nějak měnit?

Pro školství období po roce 2028 nebude představovat konec evropské podpory. Bude ale znamenat, že s ní budeme muset pracovat jinak – strategičtěji, selektivněji a s mnohem větším důrazem na skutečný výsledek každé investované koruny. Bude také nezbytné začít využívat nové formy podpory, jako jsou například finanční nástroje typu zvýhodněných úvěrů, které umožní prostředky využívat opakovaně.

Žádné revoluční změny tedy nebudou?

Pokud jste čekal, že teď přijdu s nějakými převratnými novinkami, asi vás zklamal. Školství není oblast, které by prospívaly neustálé zásadní změ-

ny směru. Naopak potřebuje stabilitu, kontinuitu a dostatek času, aby se změny skutečně promítly do praxe. Chceme proto pokračovat především v aktivitách, které vycházejí z dlouhodobých strategických priorit MŠMT a u nichž víme, proč je děláme a čeho jimi chceme dosáhnout.

Zásadní otázkou pro příští programové období tak nebude, „co“ chceme podporovat, ale „z jakých zdrojů“ to budeme financovat. Budeme muset mnohem důsledněji rozlišovat, co už má být standardní součástí systému, a má tedy být hrazeno ze státní-

Musíme hledat oblasti, kde evropské prostředky přinesou největší přidanou hodnotu pro kvalitu vzdělávání jako celku.

”

ho rozpočtu a rozpočtu zřizovatelů, a kde naopak evropské fondy představují vhodný nástroj – například pro rozvojové a transformační aktivity, inovace nebo investice, které mohou přinést významnou systémovou změnu. Evropské prostředky nesmí a nemohou dlouhodobě nahrazovat národní financování tam, kde jde o běžné a trvalé fungování vzdělávacího systému. Nezbytným předpokladem odklonu od této nešťastné praxe je však dlouhodobá, předvídatelná a adekvátní výše prostředků ze státního rozpočtu na vzdělávání ve všech jeho stupních.

Evropská podpora českého vzdělávání není malá

Díky evropským fondům se daří vylepšovat každodenní život všech občanů České republiky. V oblasti vzdělávání byly např. z IROP podpořeny projekty zaměřené na modernizaci mateřských, základních a středních škol.

Programové období 2014–2020

15 výzev

bylo vypsáno v tomto období na podporu rozvoje infrastruktury vzdělávání na úrovni předškolního, základního a středního a vyššího odborného vzdělávání.

2 887 projektů
v oblasti vzdělávání

22,9 mld. Kč
celková podpora IROP

Podpora IROP

mateřské školy

389 projektů

5,4 mld. Kč

základní školy

1 967 projektů

11,5 mld. Kč

střední školy

493 projektů

5,3 mld. Kč

speciální školy

38 projektů

0,7 mld. Kč

Zdroj: CRR

OP Výzkum, vývoj a vzdělávání

Program MŠMT podpořil z evropských fondů všechny úrovně škol, rovněž rozvíjel vědu, výzkum a pojalil propojení vzdělávání s trhem práce.

1 mld. Kč

Celkové schválené výdaje na největší projekt podpořený z OP VVV – **Strategické investice Masarykovy univerzity do vzdělávání SIMU+**, jehož stěžejní částí bylo vybudování Simulačního centra Lékařské fakulty MU v Brně pro nácvik různých situací v prostředí simulujícím reálný nemocniční provoz.

41 mld. Kč

posílení kapacit špičkového výzkumu, výzkumné infrastruktury a rozvoj kapacit

30 mld. Kč

vzdělávání a rovný přístup k primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

22 mld. Kč

podpora vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj

6 mld. Kč

podpůrná a technická pomoc

Zdroj: shrnující zpráva OP VVV

MŠMT zase ve dvou navazujících operačních programech Výzkum, vývoj a vzdělávání (v letech 2014–2020) a Jan Amos Komenský (2021–2027) podpořilo a podporuje výzkumné a vzdělávací projekty na všech úrovních škol.

Programové období 2021–2027

16 výzev

bylo vysáno v tomto období na podporu rozvoje infrastruktury vzdělávání.

z toho **9 výzev** mohou využít žadatelé v oblasti podpory vzdělávací infrastruktury až do konce roku 2027.

1 549 projektů

vzdělávací infrastruktury získalo dosud z IROP celkovou podporu ve výši

15,1 mld. Kč

celková podpora IROP

Podpora IROP

Pozn.: stav k 25. 8. 2026

mateřské školy

173
projektů

3,5
mld. Kč

základní školy

1 105
projektů

7,7
mld. Kč

střední školy

182
projektů

2,8
mld. Kč

Zdroj: CRR

OP Jan Amos Komenský

Cílem OP JAK je podpora rozvoje otevřené a vzdělané společnosti založené na znalostech a dovednostech, rovných příležitostech a rozvíjející potenciál každého jednotlivce.

Priorita 1 – Výzkum a vývoj mj. podpoří

- až 70 výzkumných organizací, které nakoupí vybavení pro výzkum až za 15 mld. Kč
- více než 8 000 nových publikací
- až 160 podaných patentových vyhlášek

Priorita 2 – Vzdělávání mj. podpoří

- až 100 tisíc zaměstnanců škol, kteří si budou moci aktualizovat své znalosti a dovednosti pro vzdělávání v 21. století
- více než 70 % škol a školských zařízení prostřednictvím tzv. šablon

41 mld. Kč
výzkum a vývoj

26 mld. Kč
regionální školství

17 mld. Kč
vysoké školy

Zdroj: MŠMT

2 mld. Kč

Celkové způsobilé výdaje na největší projekt podpořený z OP JAK – **ERDF kvalita na UK** – je stále v běhu, přičemž se zaměřuje na rozsáhlou modernizaci výukové infrastruktury napříč univerzitou. Zahrnuje mimo jiné vybavení nových kampusů, rekonstrukce a modernizaci výukových prostor a nákup špičkových přístrojů.

Chybějící místa ve školkách

znamenají obří ztráty pro ekonomiku

Odborník na ekonomii vzdělávání Daniel Münich tvrdí, že každé nové místo ve školce přinese státu nemalé peníze. Nejnovější data ukazují, že díky zapojení rodičů do práce se navýší veřejné rozpočty o více než 80 tisíc korun ročně na jedno dítě. Obce přitom mohou až do roku 2027 čerpat miliony z evropských fondů právě na rozvoj mateřských škol. Cesta k dotacím je ale pro mnohé radnice komplikovaná a zdlouhavá.

Ještě před 10 lety se uvádělo, že každé nové místo ve školce přinese státu tím, že má matka dítěte možnost pracovat, deset tisíc korun ročně na daních a sociálních odvodech. Jak se situace od té doby změnila? „Podle aktualizované studie CERGE-EI s názvem ‚Veřejná podpora míst ve školkách se stále vyplácí‘ vyplývá, že čistý výnos pro veřejné rozpočty z dodatečného místa ve školce při sedesátiprocentní pravděpodobnosti, že matka dítěte bude pracovat, dosahuje výše 81 330 korun ročně,“ vysvětluje Daniel Münich, jeden z autorů studie. Z ní dále vyplývá, že se v posledních 10 letech nedostatek míst

v českých školkách i kvůli demografickému vývoji snižoval. Změna ale nastala v důsledku imigrační vlny z Ukrajiny po únoru 2022.

Potenciál 10 miliard korun

Kdyby všichni rodiče dětí do čtyř let mohli v Česku pracovat podle svých preferencí, mohlo by to podle Münicha navýšit veřejné rozpočty až o deset miliard korun ročně. „Pokud by odpadly bariéry ve formě nedostatku předškolních zařízení, nebyl by nedostatek práce na částečné úvazky a odpadly by předsudky odsuzující práci pečujících o malé děti. Zároveň by vyšší zapojení rodičů malých dětí na trhu práce zvýši-

Daniel Münich

Působí na společném akademickém pracovišti Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR CERGE-EI, kde se kromě výuky a vedení akademického think-tanku IDEA zabývá empirickými výzkumy v oblasti ekonomie trhu práce, ekonomie vzdělávání a školství, a dopadů veřejných politik. Dlouhá léta působil jako expert v oblastech školství a trhu práce pro Evropskou komisi. V letech 2022–2023 byl prezidentem České společnosti ekonomické.

lo nejen výběr daně z příjmu, ale také z odvodů na sociální a zdravotní pojištění,“ dodává ekonom.

Podle jeho odhadů to představuje desetimiliardový potenciál zvýšení příjmů veřejných rozpočtů. Taková částka by vystačila na státní provozní podporu zhruba 63 tisíc plně obsazených míst v dětských skupinách, tedy více než dvojnásobku jejich současné celkové kapacity.

Na rozdíl od mateřinek ale neexistují podobné propočty pro místa na základních, případně středních školách, navíc podle Münicha nedávají moc smysl, protože docházka na „základky“ je povinná a stát musí místa zajistit ze zákona. „Střední školy obnášejí jiné téma, například ‚dopady‘ předčasného odchodu žáků nebo nesoulad struktury středních škol

s potřebami a poptávkou. Pokud jde o demografii, tak velký propad počtu narozených dětí od roku 2022 bude obrovský ‚mazec‘. Už teď se to dotýká mateřských škol, zanedlouho i škol základních. Pro obce jako zřizovatele a stát, který to různě financuje, to už dnes je velká koordinační výzva,“ upozorňuje ekonom.

V řadě obcí to sice problém s nedostatkem míst ve školách konečně vyřeší, ale někde až tak, že děti bude na efektivní provoz mateřské školy až příliš málo. Jinde přitom bude míst ve školce nadále nedostatek, ale budou chybět peníze na výstavbu.

Jak měřit efektivitu?

Rozvoj mateřských, základních i středních škol podporují také evropské fondy. Například v rámci IROP mohou zřizovatelé škol, jako jsou obce a města, využívat řadu výzev až do konce roku 2027. Kdo ale už dnes nemá v podstatě připraven projekt, stavební povolení a vysoutěženého zhotovitele, ten už asi na dotaci stejně nedosáhne. Navíc šance dotaci získat byla podle ekonomů vždy velmi nízká a starostů a nejistot kolem toho spous-

ta. Nemluvě o tom, že efektivnost jejich využití je relativní.

„Myslím si, že analýzu efektivnosti dosud nikdo neudělal. Co vím, tak šance obce, že dosáhne na nějakou větší investiční dotaci, je hodně nízká. Čekání na ni je zdlouhavé a nakonec ji dostávají obce s projekty, které by je dokázaly uskutečnit i bez ní. Kritéria dotačních titulů navíc zpravidla vyžadují extrémně rychlou realizaci. Tedy i vysoký stupeň projektové připravenosti až třeba do fáze, že obce mají předvybrány konkrétní firmy jako zhotovitele,“ dodává Mních.

Různý vývoj pro různé obce

Otázkou je, jak bude vypadat podpora školství z evropských fondů po roce 2027. „Na jedné straně bude výrazně klesat počet žáků pro mateřské a základní školy, na druhé straně bude vývoj v jednotlivých obcích odlišný. Celou situaci komplikuje extrémní fragmentace českých obcí. Vedle toho potřebujeme výrazně restrukturovat oborovou a někde i teritoriálně kapacitní strukturu středních škol, což by měly řešit kraje,“ uzavírá Mních.

Příčiny přetrvávajícího lokálního nedostatku kapacit školek

- Reprezentace řady obcí dostatečně nesleduje demografické trendy. Rozvoj rezidenční výstavby tyto trendy včas nepromítá do kapacit školek. Ale třeba tak velký propad počtu narozených dětí po roce 2021 zřejmě nepředvídal nikdo.
- Byť dodatečné děti ve školce představují pro veřejné rozpočty čistý finanční výnos, tento výnos nerealizují obecní rozpočty, ale rozpočty centrální. Naopak náklady na výstavbu jdou na vrub rozpočtu obcí. Roli hraje i skutečnost, že zatímco náklady jsou viditelné dobře, výnosy mnohem méně. To výrazně snižuje motivaci obcí kapacity školek řešit.
- I když investiční náklady na jedno místo ve školce rozprostřené do dlouhého období vychází jako nízké, okamžitá výše investičních nákladů pro většinu menších až středně velkých obcí znamená nepřekonatelnou překážku. Šance na získání dotací jsou poměrně nízké a možnosti úvěrového financování obecní výstavby jsou omezené s ohledem na správu obcí volenými zastupiteli.

Celou studii si můžete projít zde:

Analýza výnosů a nákladů veřejných rozpočtů z dodatečného dítěte ve školce

Výnosy

- Dodatečné příjmy veřejných rozpočtů z daní a odvodů ročně **+121 246 Kč**
- Uspořené sociální výdaje **+20 390 Kč**
- Zvýšení příjmů veřejných rozpočtů díky vyšším celoživotním výdělkům **+44 800 Kč**

Náklady

- Výdaje na jedno místo ve školce za rok **-95 032 Kč**
- Roční investiční náklady na vznik dodatečného místa ve školce **-10 100 Kč**

Pozn.: Ve výpočtech se pracuje s odhadem 60procentní pravděpodobnosti, že matka dítěte díky místu ve školce skutečně začne pracovat.

Čistý výnos
(na jedno dítě ročně)
+81 304 Kč

Zdroj: IDEA studie 7/2024

Vysoké školy

vidí v evropských фонdech oporu i závazek

Evropské fondy významně přispívají také k rozvoji českých univerzit – od modernizace zázemí přes podporu výzkumu až po inovace ve výuce a mezinárodní spolupráci. Oslovili jsme proto cíleně univerzity v Česku a zeptali se jejich zástupců, jak roli EU fondů vnímají a co je pro ně konkrétně největším benefitem.

Evropské fondy vnímají oslovené univerzity především jako nástroj umožňující uskutečnit změny s dlouhodobým vlivem. Univerzita Pardubice zdůraznila, že jejich hlavní hodnota nespočívá jen ve finanční podpoře, ale také v možnosti měnit univerzitu způsobem, který zvyšuje kvalitu výuky, výzkumu i uplatnění absolventů. Bez evropské podpory by podle ní řada projektů vznikala jen obtížně nebo v menším rozsahu.

Na podobný rozměr upozorňuje také Univerzita Karlova, podle níž evropské fondy představují významný nástroj pro rozvoj vzdělávání, výzkumu i univerzitní infrastruktury. Díky nim vznikají projekty, které by jinak nebylo možné v takovém rozsahu financovat z běžných rozpočtů.

„Evropské fondy nepřinášejí pouze finanční prostředky na jednotlivé projekty, ale dlouhodobě zvyšují kvalitu vzdělávání, vědy i mezinárodní konkurenceschopnost českých vysokých škol,“ upřesnil ještě rektor České

Evropské fondy: na co si dát z pohledu vysokých škol pozor?

- Nejsou napořád. Podpora je časově omezená, proto je nutné plánovat dál než jen k termínu projektu.
- Pravidla se mění. Úspěch závisí i na schopnosti sledovat podmínky a pružně na ně reagovat.
- Nestačí peníze získat. Rozhoduje smysluplné, účelné a dlouhodobě udržitelné využití.
- Bez nich řada věcí nevznikne. Některé projekty by se bez evropské podpory realizovaly obtížně, pomaleji nebo v menším rozsahu.
- Kontinuita je klíčová. Rozvoj školství, výzkumu a inovací potřebuje návaznost i v dalších programových obdobích.

zemědělské univerzity (ČZU) Michal Lošťák.

Prorektor pro rozvoj z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích Pavel Král k tomu přidává zkušenost, že evropské prostředky pomáhají naplňovat strategické cíle univerzity a reagovat na nové trendy ve vzdělávání, výzkumu a inovacích.

Moderní laboratoře, učebny i digitální výuka

Společného jmenovatele pak pro všechny univerzity představuje hlavně modernizace infrastruktury. „Evropské fondy jsou dalším nezastupitelným zdrojem financí, který univerzitám umožňuje zejména modernizaci nákladného přístrojového a laboratorního vybavení, na kterou samotný příspěvek na činnost ze strany MŠMT nestačí,“ upozornil prorektor pro projekty Evropských strukturálních a investičních fondů Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem Martin Balej s tím, že tyto

prostředky je třeba využívat efektivně a s rozmyslem, protože jsou dočasné a podmínky jejich použití se mění.

Vysoká škola ekonomická v Praze (VŠE) popisuje evropské fondy jako užitečný nástroj pro strategické investice do kvality vzdělávání, digitalizace a rozvoje lidského kapitálu.

„Díky prostředkům z Národního plánu obnovy jsme mohli urychlit digitalizaci univerzity, rozvíjet digitální kompetence studentů i vyučujících, vytvářet digitální vzdělávací obsah a zavádět moderní nástroje pro prezentaci, hybridní i on-line výuku. Tyto investice nám zároveň pomáhají připravovat studenty na prostředí stále více ovlivňované moderními technologiemi a umělou inteligencí,“ dodal prorektor pro pedagogickou činnost a řízení kvality na VŠE Pavel Hnát.

Modernizace se netýká pouze technologií. VŠE například díky Evropskému fondu pro regionální rozvoj modernizuje posluchárny a buduje modulární učebny, ČZU zase mluví

o rozvoji moderních budov, laboratorů i špičkového přístrojového vybavení pro výuku a výzkum. Univerzita Pardubice uvádí jako konkrétní příklad také infrastrukturní zázemí doktorských studijních programů. A UK k tomu doplňuje, že díky prostředkům z EU modernizuje výukové a výzkumné zázemí a může cíleně investovat do větších projektů.

Lidé, studium a podpora studentů

Dalším opakujícím se motivem podpory je investice do lidí. Univerzita Pardubice vyzdvihuje projekt KOM-PAS, který zlepšuje podmínky pro studium, podporuje studenty ohrožené neúspěchem, rozvíjí jazykové a odborné kompetence a posiluje mezinárodní spolupráci.

Mendelova univerzita v Brně zase zdůrazňuje, že fondy pomohly zatraktivnit výuku, akreditovat nové studijní programy reflektující požadavky praxe a rozvíjet studijní opory pro současnou generaci studentek a stu-

dentů. Podle jejího prorektora Jiřího Skládanky je souhrnným benefitem zvýšení kvality a atraktivity studijních programů pro studenty, které zlepšuje jejich uplatnění v praxi.

VŠE k tomu přidává rozvoj poradenských a podpůrných služeb, včetně inovativních přístupů ke studentům se specifickými vzdělávacími potřebami. Jihočeská univerzita zdůrazňuje, že evropské fondy umožňují současně podporovat studenty, zaměstnance, doktorské studium i otevřenou vědu. Univerzita Karlova v této souvislosti zmiňuje právě rozvoj doktorského studia a zvyšování kvality vzdělávání pro studující i pro zaměstnance a zaměstnankyně.

Výzkum, internacionalizace a konkurenceschopnost

Evropské peníze podle univerzit posilují také výzkumné prostředí a mezinárodní spolupráci. Programy Erasmus+, Horizont Evropa i operační programy financované Evropskou

uní, jsou nástrojem pro aktivní zapojení do mezinárodních projektů a přiblížení se předním evropským univerzitám.

Mendelova univerzita připomíná podporu mladých vědeckých pracovníků a pracovníků i návratů výzkumníků po mateřské a rodičovské dovolené. Jihočeská univerzita upřesnila, že v letech 2024 až 2026 získala prostřednictvím projektů OP JAK více než 600 milionů korun a 85 procent podaných projektů získalo pozitivní hodnocení. Podle prorektora Pavla Krále je velkou hodnotou i to, že se do přípravy a realizace projektů zapojuje celá univerzita včetně fakult a dalších součástí. Fondy tak podporují spolupráci napříč institucí a umožňují komplexní rozvojové aktivity s vlivem na kvalitu vzdělávání, výzkumu i fungování univerzity.

Společný jmenovatel: kvalita a budoucnost

Ačkoli každá univerzita akcentuje jiné potřeby, společný závěr je zřetelný: evropské fondy umožňují inves-

23,3 mld. Kč

Tolik bylo vysokým školám v Česku skutečně proplaceno z evropských fondů v letech 2021–2025. Z toho 10,7 miliardy korun připadlo na končící Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) a 12,6 miliardy korun na Operační program Jan Amos Komenský (OP JAK).

42 různých vysokých škol čerpalo prostředky v OP VVV **v celkem 648 projektech.**

38 vysokých škol prozatím realizovalo **282 projektů v OP JAK.**

9,2 mld. Kč

Tolik peněz šlo v letech 2021–2025 z evropských fondů na investice vysokých škol – budovy, modernizaci prostor, vybavení a přístroje.

tovat současně do infrastruktury, lidí, digitalizace, výzkumu i mezinárodního rozměru vysokého školství. VŠE za největší přínos označuje spojení investic do lidského kapitálu a digitalizace, Univerzita Pardubice dlouhodobý dopad na kvalitu vzdělávání a konkurenceschopnost, Mendelova univerzita atraktivnější studijní programy a ČZU komplexní posilování kvality vzdělávání a vědy. Univerzita Karlova mezi hlavními benefity vidí dlouhodobou podporu vzdělávání, možnost cílených investic do větších projektů a celkový rozvoj podmínek a prostředí pro výzkum i výuku.

Výhled do dalších let zůstává pro školy důležitý. Univerzity sledují přípravu nového programového období a věří, že podpora vzdělávání, výzkumu, inovací a jejich mezinárodního rozměru zůstane prioritou. Právě kontinuita může rozhodnout o tom, zda se dosavadní investice promění v trvalou konkurenční výhodu českých vysokých škol.

Obnovená kolonáda Ida je symbolem oslavy spolupráce

Program Interreg Česko – Polsko 2021-2027 má za sebou další rok plný společných projektů. Jeho výsledky připomněla výroční akce v areálu Velkých lázní Běloves v Náchodě.

Jeden den na konci srpna propojil tři lázeňská města na česko-polském pomezí. Pomyslným vyvrcholením byla výroční akce programu Interreg Česko – Polsko ve Velkých lázních Bělo-

ves. Místo nebylo vybráno náhodně, protože došlo ke slavnostnímu otevření historické lázeňské budovy Ida po rekonstrukci. Stavba je součástí česko-polského projektu Balneum

Glacensis, který propojuje Náchod s lázeňskými městy Kudowa-Zdrój a Polanica-Zdrój.

„Když jsme před lety začali mluvit o návratu lázeňství do Bělovsi, věděli jsme, že nás čeká dlouhá cesta. Dnes stojíme v obnovené kolonádě Ida, znovu zde teče naše minerální voda a místo, které dlouhá léta chátralo, je opět plné lidí. To je pro mě asi největší odměna,“ uvedl při otevření starosta Náchoda Jan Birke.

Křišťál a minerální voda

Na návštěvníky v opravené budově čekala nová expozice a také unikátní kinetická světelná instalace společnosti Preciosa Lighting. Dílo inspirované léčivou minerální vodou tvoří více než tisíc ručně foukaných křišťálových kuliček a více než tisíc broušených perel. Kompozice se díky systému Crystal Automata plynule proměňuje, evokuje pohyb vody a perlení minerálního pramene.

„Jsem ráda, že Centrum pro regionální rozvoj České republiky pomohlo, aby byl projekt realizován v souladu s pravidly a mohl být podpořen z programu Interreg Česko – Polsko. Přejí prameni Ida i obnovené kolonádě, aby se staly oblíbeným místem setkávání, odpočinku a poznávání česko-polského příhraničí,“ doplnila Lenka Fodorová, ředitelka Sekce realizace programů CRR.

Návštěvníci mohli rovněž ochutnat tradiční české a polské polévky, soutěžit o lázeňské oplatky a další ceny. Kromě obnovené kolonády lidé mohli prostřednictvím informačních stánků a prezentací poznat další úspěšné česko-polské projekty. Mj. i nové projekty v polských lázeňských městech.

V Polanici-Zdróji otevřeli nový lázeňský minipark s říčním odpočinkovým molem, lávkou, vyhlídkovou plošinou a gradovnou – solnou věží.

V Kudowě-Zdróji zase byla slavnostně zpřístupněna nová, přibližně 210 metrů dlouhá lávka Stanisława Moniuszka přes lázeňský rybník, doplněná místy k odpočinku a novými úseky „plovoucích zahrad“. Tři nové lázeňské atraktivity propojuje také nový turistický produkt – hra Pašerákem v lázních, která vychází z historie pašeráctví, které bylo v česko-polském pohraničí po generace součástí života.

Úspěšná česko-polská spolupráce

Program Interreg Česko – Polsko 2021–2027 podpořil v uplynulých letech řadu dalších projektů. V květnu byla například otevřena 1,1 kilometru dlouhá cyklostezka mezi Žďárka-

mi a Kudowou-Zdrójem. Ve Vrchlabí se po obnově historické staré radnice otevřelo nové Regionální turistické informační centrum Krkonoše. Euroregion Glacensis letos zahájil také Česko-polskou akademii, která nabízí kurzy polštiny, semináře a workshopy pracovníkům cestovního ruchu a pomáhá příhraničí prezentovat jako jeden společný turistický region.

Výroční akce v Náchodě ukázala, že Interreg není jen zdrojem financování staveb a infrastruktury, ale především nástrojem pro spolupráci lidí, sdílení zkušeností a vznik společných nápadů. A že spolupráce českých a polských partnerů přináší výsledky v oblasti cestovního ruchu, dopravy, ochrany životního prostředí, kultury a volnočasových aktivit.

Jak zvýšit odolnost měst a obcí před extrémním počasím

235
projektů

Počet projektů, které od roku 2021 podpořil IROP v rámci podpory zelené infrastruktury.

Na zvýšení odolnosti vůči extrémnímu počasí odešlo do regionů z evropských prostředků pět miliard korun. Ve městech a obcích vzniká zelenější a odolnější veřejný prostor.

Zeleň ve městech a obcích už není jen otázkou vzhledu, ale klíčovým nástrojem pro zlepšování kvality života obyvatel a adaptaci na klimatické změny. I díky prostředkům z evropských fondů může Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) podporovat projekty zaměřené na rozvoj zelené infrastruktury.

Podporu získávají zejména takové projekty, které vedou k lepšímu hospodaření se srážkovou vodou a posilují ekologickou stabilitu veřejných prostranství. Taková místa jsou odolnější vůči působení klimatické změny. Souvisí to také s nedávnou vládní iniciativou, kdy obnovila činnost Národní koalice pro-

ti suchu. Ta ukládá ministerstvům, aby ve spolupráci s Českým hydrometeorologickým ústavem (ČHMÚ) vytvořila mapu míst, která jsou nejvíce zasažená suchem. Vzniknout má seznam 500 až 1 000 nejkritičtějších míst, která získají další vládní podporu, aby se zamezilo negativním dopadům dlouhotrvajícího sucha.

235 projektů za 5 miliard korun

Prostředky na zelenou infrastrukturu z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) 2021 až 2027 k letošnímu 10. srpnu podpořily napříč Českou republikou 235 projektů za 5 miliard korun. Do příprav jsou často zapojeni přímo obyvatelé měst a obcí.

„Kvalitní veřejný prostor znamená mnohem víc než hezké okolí. Parky, náplavky nebo zelená náměstí pomáhají ochlazovat města, lépe hospodařit se srážkovou vodou a vytvářejí příjemné prostředí pro každodenní život obyvatel,“ vysvětlila smysl těchto projektů ministryně pro místní rozvoj Zuzana Mrázová. Vhodná řešení z hlediska přírody pomáhá v obcích konzultovat Agentura ochrany přírody a krajiny ČR.

Náplavka řeky Ohře

Jak vypadají konkrétní příklady podpořených projektů v českých regionech? Například Karlovy Vary získaly 28 milionů korun na revitalizaci náplavky podél řeky Ohře. „Smyslem projektu bylo zpřístupnit říční břeh nedaleko centra města veřejnosti. Zároveň jsme chtěli daný úsek zprůchodnit a zprůjezdnit pro cyklisty, kočárky a vozičkáře,“ vysvětlil tiskový mluvčí Karlových Varů Jan Kopál.

Dříve nevyužívaný kout města nově slouží pro setkávání, procházky nebo je vhodným místem pro koupání a posezení u vody. Areál nabízí bohatý výběr atrakcí pro děti i dospělé.

„Nejpopulárnější jsou dětské herní prvky, ať už jde o městečko prolézaček, nebo vodní hřiště s čerpadly a potůčky. Mezi dospělými se oblibě těší veřejná ohniště, workoutová hřiště a přístupy k vodě,“ doplnil Kopál.

Místní obyvatelé hodnotí revitalizaci kladně. „V participačním průzkumu, který jsme provedli po několika měsících provozu náplavky, se nám ozvali i lidé z okolních měst a obcí, že ji navštěvují například s dětmi,“ upřesnil mluvčí města.

Nedostatek projektových manažerů

Největší překážkou pro úspěšné čerpání evropských prostředků je podle něj nedostatek schopných projektových manažerů. „My jako město máme poměrně dobře připravený tým, ale právě sehnat včas dobrého projektanta, který si zároveň bude vědom specifik a požadavků takového projektu, není vždy snadné. Další moment, na kterém se může práce trochu zkomplikovat, je často potřebný souhlas Agentury ochrany přírody a krajiny ČR. Tam je dobré

5 mld. Kč

Výše částky, která směřovala od roku 2021 z IROP do projektů podpory zelené infrastruktury.

28 mil. Kč

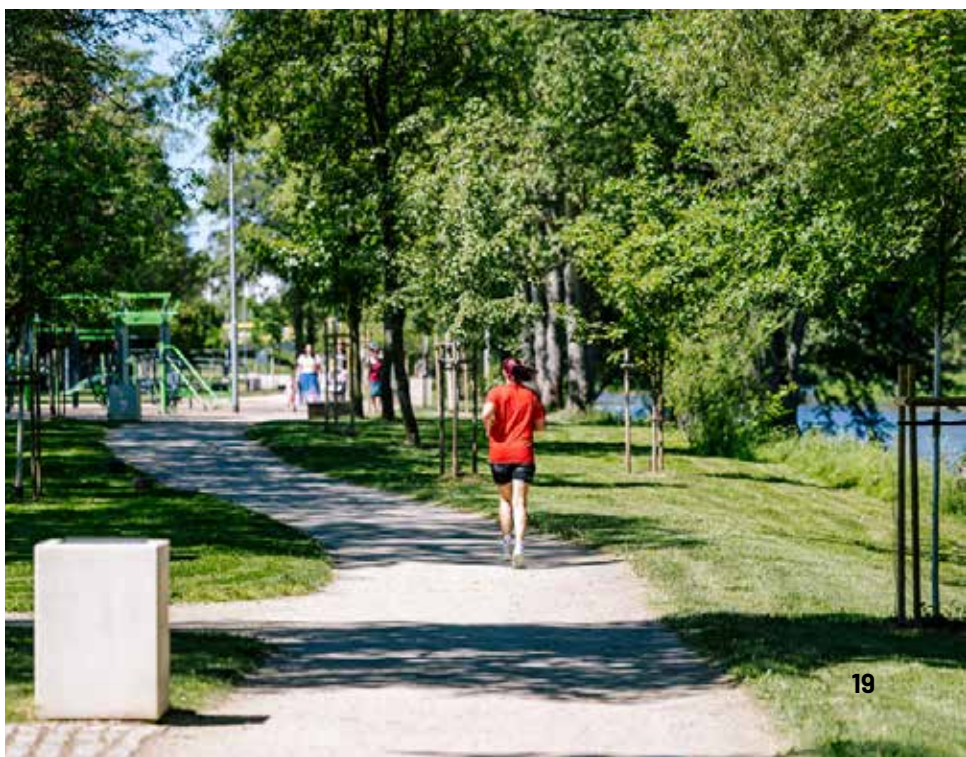
Částka, kterou získaly Karlovy Vary z IROP na revitalizaci prostoru náplavky podél řeky Ohře.

8,4 mil. Kč

Výše podpory z IROP na revitalizaci veřejného prostranství v Srbsku.

3,8 mil. Kč

Výše podpory z IROP na revitalizaci Římského kopce v obci Semechnice.

projekt konzultovat už ve fázi záměru,“ vysvětlil.

A co by poradil ostatním zástupcům měst a obcí, aby byli při podávání projektů o evropské na dotace úspěšní? „Určitě si zajistit dostatečné a prověřené personální kapacity na projekt už od začátku, aby se případné nejasnosti vydiskutovaly ještě před zahájením řízení o povolení fyzického provedení projektu,“ doplnil Kopál.

Podle něj mají některá města i obce strach žádat o evropské prostředky kvůli zpracování projektové dokumentace. „Některé i poměrně malé obce dokazují, že to jde. Ale i pro ně je příprava a dostatečné vyjasnění záměru vždy zásadní,“ uvedl.

Znovuzrození parku v Mostě

Dalším příkladem úspěšného projektu je obnova parku v centru Mostu. Z evropských prostředků získala revitalizace přes 32 milionů korun. Peníze z IROP pomohly financovat obnovu parku Střed, ze kterého se po třech desetících let opět stalo atraktivní místo pro odpočinek, sport i kulturu.

„Ještě v roce 2019 považovali obyvatelé Mostu park Střed za jedno z nejméně bezpečných míst ve měs-

tě. Aktuální průzkum ukázal, že 78 procent návštěvníků se v parku cítí bezpečněji než před rekonstrukcí,“ uvedla Hana Bartošová z Odboru rozvoje a dotací Magistrátu města Most.

Do projektu se také aktivně zapojila veřejnost. Obyvatelé se podíleli na diskusích o budoucím využití parku i na přípravě zadání architektonické soutěže. „Díky tomu výsledný návrh zachoval to, co bylo pro Mostečany nejcennější. Vodní prvek, historickou identitu místa a prostor pro setkávání lidí. Obnovené vodní dílo navíc pomáhá ochlazovat prostředí v letních měsících a navazuje na původní funkci parku, kdy voda ovlivňovala místní mikroklima,“ doplnila Bartošová. I díky tomuto inovativnímu přístupu byl park zařazen do soutěže České ceny za architekturu 2026.

Úspěšné jsou i menší obce

Také menší obce využívají evropské peníze pro zlepšení veřejných prostranství. Například v poslední době proměnily veřejná prostranství z míst pro parkování aut na příjemné a bezpečné místo pro odpočinek

a konání veřejných akcí obce Srbsko u Berouna, Cejle na Jihlavsku nebo jihočeská Volyně. Jádra obcí tak nyní lépe slouží potřebám místních i turistů.

Srbsko takovou úpravu potřebovalo, protože se dlouhodobě potýká s vysokou dopravní zátěží způsobenou turistickým ruchem v atraktivní lokalitě chráněné krajinné oblasti Český kras. Dotace z projektu IROP v hodnotě 8,4 milionu korun výrazně zlepšila podmínky pro komunitní život místních obyvatel.

Mezi další úspěšné projekty patří revitalizace Římského kopce v obci Semechnice v okrese Rychnov nad Kněžnou v Královéhradeckém kraji. Radnice z programu IROP získala dotaci 3,8 milionu korun. Na projektu se podílela také Místní akční skupina POHODA venkova ve spolupráci s regionální rozvojovou agenturou RDA.

Výzvy IROP č. 65 a č. 77 stále běží

Všechny průběžné výzvy IROP na oblast zelené infrastruktury ve veřejném prostranství měst a obcí byly již vyhlášeny. Volné finanční prostředky jsou stále k dispozici ve výzvách:

- IROP č. 65 Zelená infrastruktura – SC 2.2 (VRR) pro území hlavního města Prahy
- IROP č. 77 Zelená infrastruktura – SC 2.2 (ITI) pro území metropolitních oblastí

O finanční prostředky lze žádat do června 2027 (výzva č. 65), respektive do prosince 2027 (výzva č. 77).

Centrum
pro regionální rozvoj
České republiky

Zlepšujeme život
v regionech.
Už 30 let.

30

Třicet!

Od předvstupních fondů
k chytrým regionům

Konference k třem dekadám podpory regionálního rozvoje,
budoucnosti evropských fondů, digitalizaci a inovacím.

17. září 2026
Kulturní centrum La Fabrika
Komunardů 1001/30, 170 00 Praha 7-Holešovice

 Regiony 4.0

Vyplňte dotazník a získejte odměnu

Podělte se s námi o názor
na časopis **Regiony nás baví**
a **Centrum pro regionální rozvoj!**

Díky vašim podnětům můžeme
časopis dále vylepšovat, aby vás
jeho čtení bavilo ještě více.

Dotazník najdete zde:

Jako poděkování za vyplnění krátkého dotazníku navíc
vylosujeme tři účastníky, kteří obdrží praktické dárky.

Peníze z EU 2028+:

Prioritou jsou doprava, energetika a zdravotnictví

Vláda koncem srpna projednala návrh výchozích strategických priorit pro nové období evropských fondů po roce 2027. Budou základem pro přípravu Národního a regionálního partnerského plánu ČR (NRPP), který má být po roce 2028 stěžejním strategickým dokumentem pro směřování dotačních prostředků z EU.

Chceme podporu více koncentrovat, méně ji rozměňovat a evropské prostředky využívat tam, kde přinesou měřitelný dlouhodobý efekt.

”

Česko bude chtít využít evropské peníze vyčleněné na další období mezi lety 2028 a 2034 například na dokončení strategické dopravní infrastruktury, zajištění energetické bezpečnosti, snižování energetické náročnosti, zdravotnictví, podporu výzkumu, inovací a podniků s vyšší přidanou hodnotou.

Vláda bude chtít místo plošné podpory různých oblastí soustředit více peněz na méně priorit. Nový systém zároveň počítá s omezením plošných dotačních titulů a větším využíváním návratných finančních nástrojů tam, kde je to ekonomicky smysluplné.

„Evropské fondy se po roce 2028 zásadně změní. Nechceme proto pouze převést dnešní dotační programy do nového období. Musíme si vytyčit, co je pro Českou republiku strategické a kde evropské peníze skutečně pomohou zvýšit konkurenceschopnost země a kvalitu života.

Chceme podporu více koncentrovat, méně ji rozmělnovat a evropské prostředky využívat tam, kde přinesou měřitelný dlouhodobý efekt," řekla ministryně pro místní rozvoj Zuzana Mrázová.

Zásadní změna

Evropská komise pro období 2028 až 2034 navrhuje výrazně změnit dosavadní systém. Současnou Dohodu o partnerství a jednotlivé operační programy má nahradit jeden Národní a regionální partnerský plán (NRPP), který spojí investice z politiky soudržnosti, zemědělství, rybářství a dalších evropských politik.

Zásadně se změní také způsob financování. Čerpání už nemá být za-

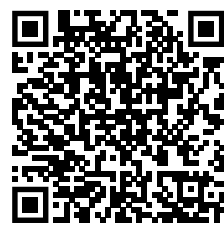
loženo především na proplácení skutečných výdajů jednotlivých projektů, ale evropské prostředky budou více navázány na konkrétní výsledky, milníky a plnění dohodnutých reforem. Pokud stát stanovených výsledků nedosáhne, ponese vyšší finanční odpovědnost.

O finální podobě plánu bude Česko vyjednávat v následujícím roce s Evropskou komisí. „Do vyjednávání chceme vstupovat s jasnou představou, ne teprve reagovat na návrhy, které přijdou z Bruselu. Proto už nyní společně s resorty, regiony a dalšími partnery hledáme shodu na tom, co je pro Česko skutečně důležité a jakých výsledků chceme evropskými prostředky dosáhnout.

Včasná příprava nám dává prostor naše priority při vyjednávání aktivně prosazovat," uvedla náměstkyně ministryně pro místní rozvoj Olga Nebeská.

Neformální vyjednávání s komisí odstartují během letošního podzimu. Detailní podoba NRPP bude vznikat během roku 2027 a finální plán má Česká republika předložit Evropské komisi nejpozději v lednu 2028. Již nyní je téměř jisté, že financí z EU bude méně. V aktuálním období pro roky 2021 až 2027 má Česko k dispozici z EU 527,3 miliardy korun (21 miliard eur). Pro další sedmileté období by předběžně mělo Česko dostat necelých 30 miliard eur.

Přijďte **23. září 2026** na kulatý stůl MMR: **Evropské fondy 2028+: priority, příprava, příležitosti**

Konzultační servis radí,

jak na výzvy
ve vzdělávací
infrastruktuře

**Při přípravě žádosti do IROP
se žadatelé často potýkají
s praktickými otázkami.
Aby se v celém procesu
lépe vyznali, mají k dispozici
Konzultační servis, kde
najdou všechny své dotazy
i odpovědi přehledně na
jednom místě.**

Základní informace si může kdokoli ověřit i bez přihlášení díky veřejnému seznamu nejčastějších otázek. A protože je stále možné podávat projekty do otevřených výzev zaměřených na vzdělávací infrastrukturu, přidáváme několik stručných tipů, které mohou žadatelům usnadnit přípravu projektu.

Užitečné pojmy a rady

Navýšení kapacity mateřské školy

Otevřené výzvy na podporu mateřských škol (20. výzva ITI, 48. výzva CLLD) nabízejí možnosti rozšířit kapacitu školky tam, kde je to demograficky zapotřebí. V pravidlech výzev (SPPŽP) stanovuje IROP vždy minimální navýšení, které musí žadatel splnit a udržet. Toto navýšení je přitom posuzováno na úrovni celé mateřské školy vedené pod jedním IZO, nikoliv pouze na úrovni jednotlivého pracoviště. Každá školka nebo její zřizovatel by si tak měli svůj záměr před podáním dobře rozmyslet a položit si otázky:

- Udržím indikátor počtu uživatelů budované infrastruktury max. v tolerančním pásmu (minus 20 %) po celou pětiletou udržitelnost?
- Budu skutečně schopen vykázat na začátku každého školního roku udržitelnost min. 80% naplněnost nejvyššího povoleného počtu dětí zapsaného v rejstříku škol?

Důsledky neudržení požadované obsazenosti min. z 80 % totiž mohou vyústit v odejmutí až 1/5 částky proplacené dotace za každý nesplněný rok udržitelnosti.

Soulad s akčními plány vzdělávání

Potřeby škol a vzdělávacích aktivit se v jednotlivých regionech liší, proto jsou priority zachyceny v regionálních akčních plánech a místních akčních plánech vzdělávání. Tyto dokumenty strategicky rámuji priority, které následně mohou žadatelé předkládat do IROP. Zařazení projektového záměru do příslušného akčního plánu vzdělávání je jednou ze základních podmínek podpory. Vyplatí se proto tuto skutečnost ověřit s dostatečným předstihem, aby nebylo nutné řešit možnosti změn těsně před podáním žádosti.

Co je pohledem IROP neúplná základní škola na venkově?

Výzva č. 48, podporující komunitně vedený místní rozvoj v aktivitách určených pro ZŠ, nabízí unikátní možnosti podpory pro malé venkovské školy. Neúplné základní školy totiž jako jediné mohou v této výzvě směřovat podporu do modernizace / vybudování běžné třídy („učebny neúplné školy“), kde následně mají možnost po celou dobu udržitelnosti vyučovat všechny předměty podle svého školního vzdělávacího programu.

Neúplná škola je z pohledu IROP nejen škola, která neposkytuje vzdělávání ve všech devíti ročnících (= definice MŠMT), ale navíc i škola s malotřídním uspořádáním (= v jedné třídě jsou vzdělávání žáci z více ročníků).

Nezapomenout na bezbariérovost

Žadatelé často vnímají bezbariérovost pouze jako povinnou podmínku projektu. Ve skutečnosti jde o jeden z klíčových prvků, který rozhoduje o tom, zda budou modernizované prostory skutečně využitelné pro všechny uživatele. Minimálním požadavkem je vždy zabezpečení volného pohybu bezbariérovou trasou od vstupu do budovy školy po vstup do prostor podpořených z IROP a zajištění minimálně jednoho bezbariérového WC.

Výzvy na podporu vzdělávací infrastruktury

V současné době jsou otevřené tyto výzvy, do kterých je možné do 31. 12. 2027 předkládat žádosti o podporu:

20. výzva IROP

Mateřské školy – SC 4.1 (ITI)

37. výzva IROP

Základní školy – SC 4.1 (ITI)

42., 43., 44. výzva IROP

Střední školy – SC 4.1
(MRR + PR + VRR)

48. výzva IROP

Vzdělávání – SC 5.1 (CLLD)

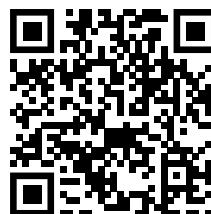
94. výzva IROP

Další vzdělávání – SC 4.1 (ITI)

95., 96. výzva

Školská poradenská zařízení, speciální vzdělávání a střediska výchovné péče SC 4.1 (MRR + PR)

Další detailní informace získáte na webu Konzultačního servisu ks.crr.gov.cz

Když i barva školní židle může způsobit problém

Zadavatel by
měl popisovat,
co skutečně
potřebuje,
nikoli jaký
konkrétní
výrobek si
přeje koupit.

”

Veřejné zakázky bývají často spojovány s velkými stavebními projekty, složitými smlouvami nebo dlouhými právními dokumenty. V praxi však mohou být problémem i zdánlivé detaily, které na první pohled vypadají zcela nevinně. Typickým příkladem je způsob, jakým škola nebo zřizovatel popíše požadované vybavení.

Technická specifikace ve veřejné zakázce může někdy neúmyslně zvýhodnit jediného výrobce a omezit hospodářskou soutěž. Základní pravidlo je přitom poměrně jednoduché. Zadavatel by měl popisovat, co skutečně potřebuje, nikoli jaký konkrétní výrobek si přeje koupit.

Pokud lze požadavek vyjádřit obecnými vlastnostmi, neměl by odkazovat na konkrétní značky, výrobce ani na takovou kombinaci parametrů, která fakticky odpovídá pouze jednomu produktu na trhu. Smyslem je dát prostor více dodavatelům, aby mohli nabídnout srovnatelné řešení. V zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, jsou tato pravidla ukotvena zejména v § 89 odst. 5 a 6, § 36 odst. 1 a v obecné rovině i v § 6 (zákaz diskriminace).

„Ekvivalentní řešení“ problém neřeší

Častým omylem bývá představa, že problém zmizí ve chvíli, kdy zadavatel doplní větu typu „nebo ekvivalentní řešení“. Rozhodovací praxe však dlouhodobě upozorňuje, že samotná možnost nabídnout alternativu nemusí být dostatečná. Pokud je předmět zakázky možné popsat běžnými technickými parametry, měl by být popsán právě tímto způsobem.

Dobře to ilustruje případ školního nábytku posuzovaný kontrolními orgány. Město poptávalo dodávku nábytku pro vzdělávací zařízení. U jedné položky byla požadována židle s ergonomickým plastovým skořepinovým sedákem, se vzduchovým polštářem a současně s možností výběru alespoň ze sedmi barev. Na první pohled nejde o nic mimořádného. Barevnost přece může být důležitá pro vzhled učeben nebo sladění interiéru.

Právě zde se však objevil problém. Zjištěno bylo, že požadovanou kombinaci parametrů a zejména takto širokou nabídku barev splňoval v Čes-

Co byste měli vědět

Praktický tip

Doporučujeme uvádět v zadávací dokumentaci možnost nabídnout rovnocenné řešení. Jedná se o preventivní zakotvení možnosti dodavatelů nabídnout rovnocenné technické řešení pro případ výskytu konkrétního odkazu. Navíc může zmírnit závažnost konstatovaného pochybení, ačkoliv pochybení související s nedůvodným použitím obchodních názvů (či nepřímých odkazů) nelze zcela napravit.

Výjimka ze zákazu použití obchodního názvu

Jednou z výjimek pro použití obchodního názvu jsou situace, kdy je jeho užití nezbytné a je odůvodněno předmětem veřejné zakázky. Specifika poptávaného plnění nepřipouští realizaci plnění prostřednictvím jiného prvku než definovaného obchodní značkou. Odůvodnění předmětem veřejné zakázky musí být ovšem založeno na objektivních okolnostech (typicky vzájemná kompatibilita plnění), nikoliv na subjektivním vnímání zadavatele (např. pocit zadavatele, že jiné plnění nenaplní jeho potřeby).

ké republiky pouze jeden výrobce. Zakázka tak byla nastavena způsobem, který ve výsledku směřoval ke konkrétnímu produktu, přestože jeho název nebyl nikde uveden. Jednalo se tedy o takzvaný nepřímý odkaz.

Rozhodující nebyla samotná existence barevných variant, ale skutečnost, že zadavatel nebyl schopen přesvědčivě doložit, proč je právě takový rozsah barev nezbytný. Navíc u ostatního nábytku byly požadovány různé dekory dřeva, aniž by byly stanoveny konkrétní barevné kombinace. Kontrolní orgány proto dospěly k závěru, že technické podmínky nebyly objektivně odůvodněné a vytvářely bezdůvodnou překážku hospodářské soutěže.

Specifikace vyžaduje kritické posouzení

Jaké poučení z toho plyne? Především je vhodné u každého specifického požadavku položit jednoduchou otázku: Opravdu tento parametr potřebujeme, nebo jde pouze o preferenci?

Pokud je možné cíl splnit i obecnějším popisem, je zpravidla bezpečnější zvolit právě tuto cestu. Stejně důležité je být obezřetný při přebírání technických specifikací od projektantů, dodavatelů nebo dalších externích osob. I dobře míněný návrh může obsahovat parametry, které nenápadně směřují k jedinému výrobku.

Případ školních židlí ukazuje, že riziko nespočívá jen v použití konkrétní značky. Problém může vzniknout i tehdy, když soubor zdánlivě běžných technických požadavků odpovídá pouze jednomu řešení na trhu. Proto se vyplatí každou technickou specifikaci kriticky posoudit a mít připravené věcné zdůvodnění, proč jsou jednotlivé požadavky skutečně nutné. Takový postup nejen snižuje riziko pochybení, ale zároveň zvyšuje šanci získat více nabídek a dosáhnout výhodnější ceny.

Želivský klášter má nové nádvoří

Návštěvníci želivského kláštera mohou nově využívat prostor, který donedávna sloužil autům. Historické nádvoří prošlo rozsáhlou proměnou. Z někdejšího parkoviště se stalo příjemné místo pro setkávání, odpočinek i kulturní akce. Nová vodopropustná kamenná dlažba, zeleň i mobiliář vracejí nádvoří důstojnou podobu, odpovídající významu této historické památky, a zároveň pomáhají lépe hospodařit s dešťovou vodou.

63,6 mil. Kč

Výše evropské dotace na obnovu nádvoří premonstrátského kláštera v Želivě

Zámeček Pardubice znovu připomíná heydrichiádu

Pardubický Památník Zámeček je místem, kde nacisté během heydrichiády popravili desítky lidí. Díky rozsáhlé rekonstrukci nabízí důstojné místo pro připomínku obětí i moderní expozici, která návštěvníkům přibližuje jednu z nejtemnějších kapitol českých dějin. Ještě před několika lety působil areál památníku nenápadně a jeho podoba neodpovídala historickému významu místa. Nové cesty, zeleň i odpočinková místa zpřehlednily celý areál a usnadňují návštěvníkům orientaci. Náklady na rekonstrukci činily 23,6 milionu korun. Evropské fondy přispěly částkou více než 20 milionů korun.

20,1 mil. Kč

Výše evropské dotace na rekonstrukci pardubického Památníku Zámeček

Labská stezka pro cyklisty i pěší

Mezi Kostelcem nad Labem a Tuháněm vznikl desetakilometrový úsek Labské stezky s kvalitním asfaltovým povrchem, který ocení cyklisté i pěší. Trasa vznikala postupně. První část z Kozlů do Tuháně funguje dva roky, nově otevřená trasa z Kostelce nad Labem do Kozlů oba konce spojila. Labská stezka patří k nejoblíbenějším cyklotrasám v Česku a každoročně láká tisíce návštěvníků. Stezku využívají také lidé, kteří na kole vyrážejí do práce, do školy nebo za službami. Modernizace úseku Kostelec nad Labem – Kozly stála 78 milionů korun.

54,6 mil. Kč

Výše evropské dotace na modernizaci cyklostezky v úseku Kostelec nad Labem – Kozly

Vyhlášené výzvy IROP

 eGovernment a kyberbezpečnost	Typ výzvy	Datum vyhlášení	Datum zahájení příjmu žádosti o podporu	Datum ukončení příjmu žádosti o podporu
10. výzva IROP - eGovernment a kybernetická bezpečnost - SC 1.1 (VRR)	Otevřená	17. 10. 2022	17. 10. 2022	31. 12. 2026
29. výzva IROP - eGovernment a kybernetická bezpečnost - SC 1.1 (ITI)	Otevřená	10. 11. 2022	10. 11. 2022	31. 12. 2027
78. výzva IROP - eHealth - SC 1.1 (MRR)	Otevřená	26. 10. 2023	28. 11. 2023	2. 12. 2026
79. výzva IROP - eHealth - SC 1.1 (PR)	Otevřená	26. 10. 2023	28. 11. 2023	2. 12. 2026
120. výzva IROP - Kybernetická bezpečnost II. - SC 1.1 (PR)	Otevřená	30. 3. 2026	30. 4. 2026	17. 12. 2026

Integrovaný záchranný systém

12. výzva IROP - Integrovaný záchranný systém - ZZS krajů - SC 2.1 (MRR)	Otevřená	31. 8. 2022	31. 8. 2022	31. 12. 2027
13. výzva IROP - Integrovaný záchranný systém - ZZS krajů - SC 2.1 (PR)	Otevřená	31. 8. 2022	31. 8. 2022	31. 12. 2027
117. výzva IROP - Integrovaný záchranný systém - Praha SC 2.1 (VRR)	Otevřená	7. 8. 2025	21. 8. 2025	31. 12. 2027

Infrastruktura ve zdravotnictví

31. výzva IROP - Podpora rozvoje a dostupnosti zdravotní následné péče - SC 4.3 (MRR)	Otevřená	29. 11. 2022	29. 11. 2022	31. 5. 2027
32. výzva IROP - Podpora rozvoje a dostupnosti zdravotní následné péče - SC 4.3 (PR)	Otevřená	29. 11. 2022	29. 11. 2022	31. 5. 2027
56. výzva IROP - Podpora akutní a specializované lůžkové psychiatrické péče - SC 4.3 (MRR)	Otevřená	29. 3. 2023	17. 10. 2023	15. 9. 2026
57. výzva IROP - Podpora akutní a specializované lůžkové psychiatrické péče - SC 4.3 (PR)	Otevřená	29. 3. 2023	17. 10. 2023	15. 9. 2026
97. výzva IROP - Podpora rozvoje a dostupnosti komunitní psychiatrické péče - SC 4.3 (MRR)	Otevřená	29. 5. 2024	9. 7. 2024	17. 12. 2026
98. výzva IROP - Podpora rozvoje a dostupnosti komunitní psychiatrické péče - SC 4.3 (PR)	Otevřená	29. 5. 2024	9. 7. 2024	17. 12. 2026
103. výzva IROP - Vznik a modernizace urgentních příjmů - SC 4.3 (MRR)	Otevřená	18. 12. 2024	21. 1. 2025	21. 9. 2026
104. výzva IROP - Vznik a modernizace urgentních příjmů - SC 4.3 (PR)	Otevřená	18. 12. 2024	21. 1. 2025	21. 9. 2026
105. výzva IROP - Vznik a modernizace urgentních příjmů - SC 4.3 (ČR)	Otevřená	18. 12. 2024	21. 1. 2025	21. 9. 2026

Sociální infrastruktura

30. výzva IROP - Sociální služby - SC 4.2 (ITI)	Otevřená	24. 10. 2022	24. 10. 2022	31. 12. 2027
38. výzva IROP - Sociální bydlení - SC 4.2 (ITI)	Otevřená	3. 11. 2022	3. 11. 2022	31. 12. 2027
58. výzva IROP - Deinstitutionalizace sociálních služeb - SC 4.2 (MRR)	Otevřená	30. 10. 2023	15. 11. 2023	31. 12. 2027
59. výzva IROP - Deinstitutionalizace sociálních služeb - SC 4.2 (PR)	Otevřená	30. 10. 2023	15. 11. 2023	31. 12. 2027

Vzdělávací infrastruktura

	Typ výzvy	Datum vyhlášení	Datum zahájení příjmu žádosti o podporu	Datum ukončení příjmu žádosti o podporu
20. výzva IROP - Mateřské školy - SC 4.1 (ITI)	Otevřená	29. 9. 2022	29. 9. 2022	31. 12. 2027
37. výzva IROP - Základní školy - SC 4.1 (ITI)	Otevřená	15. 12. 2022	15. 12. 2022	31. 12. 2027
42. výzva IROP - Střední školy - SC 4.1 (MRR)	Otevřená	30. 11. 2022	30. 11. 2022	31. 12. 2027
43. výzva IROP - Střední školy - SC 4.1 (PR)	Otevřená	30. 11. 2022	30. 11. 2022	31. 12. 2027
44. výzva IROP - Střední školy - SC 4.1 (VRR)	Otevřená	30. 11. 2022	30. 11. 2022	31. 12. 2027
94. výzva IROP - Další vzdělávání - SC 4.1 (ITI)	Otevřená	22. 6. 2023	13. 7. 2023	31. 12. 2027
95. výzva IROP - Školská poradenská zařízení, speciální vzdělávání a střediska výchovné péče - SC 4.1 (MRR)	Otevřená	28. 11. 2023	27. 5. 2024	31. 12. 2027
96. výzva IROP - Školská poradenská zařízení, speciální vzdělávání a střediska výchovné péče - SC 4.1 (PR)	Otevřená	28. 11. 2023	27. 5. 2024	31. 12. 2027

Čistá a aktivní mobilita

39. výzva IROP - Nízkoemisní a bezemisní vozidla pro veřejnou dopravu - SC 6.1 (ITI)	Otevřená	12. 12. 2022	12. 12. 2022	31. 12. 2027
53. výzva IROP - Infrastruktura pro bezpečnou nemotorovou dopravu - SC 6.1 (ITI)	Otevřená	14. 11. 2022	14. 11. 2022	31. 12. 2027
66. výzva IROP - Infrastruktura pro cyklistickou dopravu - SC 6.1 (ITI)	Otevřená	8. 12. 2022	8. 12. 2022	31. 12. 2027
67. výzva IROP - Telematika pro veřejnou dopravu - SC 6.1 (ITI)	Otevřená	19. 12. 2022	19. 12. 2022	31. 12. 2027
74. výzva IROP - Multimodální osobní doprava - SC 6.1 (ITI)	Otevřená	25. 5. 2023	15. 6. 2023	31. 12. 2027
106. výzva IROP - Plnicí a dobijecí stanice pro veřejnou dopravu - SC 6.1 (MRR)	Otevřená	30. 11. 2023	6. 2. 2024	15. 12. 2026
107. výzva IROP - Plnicí a dobijecí stanice pro veřejnou dopravu - SC 6.1 (PR)	Otevřená	30. 11. 2023	7. 2. 2024	15. 12. 2026
108. výzva IROP - Plnicí a dobijecí stanice pro veřejnou dopravu - SC 6.1 (ITI)	Otevřená	21. 12. 2023	4. 3. 2024	31. 12. 2027
119. výzva IROP - Infrastruktura pro cyklistickou dopravu II. - SC 6.1 (MRR)	Otevřená	17. 3. 2026	31. 3. 2026	10. 9. 2026
121. výzva IROP - Bezemisní vozidla pro veřejnou dopravu - SC 6.1 (MRR)	Otevřená	31. 3. 2026	14. 4. 2026	30. 9. 2026
122. výzva IROP - Bezemisní vozidla pro veřejnou dopravu - SC 6.1 (PR)	Otevřená	31. 3. 2026	14. 4. 2026	30. 9. 2026

Kulturní dědictví a cestovní ruch

16. výzva IROP - Knihovny (ITI) - SC 4.4 (MRR, PR)	Otevřená	19. 9. 2022	19. 9. 2022	31. 12. 2027
50. výzva IROP - Muzea - SC 4.4 (ITI)	Otevřená	6. 12. 2022	6. 12. 2022	31. 12. 2027
62. výzva IROP - Památky - SC 4.4 (ITI)	Otevřená	15. 6. 2023	7. 7. 2023	31. 12. 2027
90. výzva IROP - Cestovní ruch - SC 4.4 (ITI)	Otevřená	25. 7. 2023	15. 8. 2023	31. 12. 2027

Silnice II. třídy

21. výzva IROP - Silnice II. třídy na Prioritní regionální silniční síti - SC 3.1 (MRR)	Otevřená	27. 9. 2022	27. 9. 2022	31. 12. 2027
22. výzva IROP - Silnice II. třídy na Prioritní regionální silniční síti - SC 3.1 (PR)	Otevřená	27. 9. 2022	27. 9. 2022	31. 12. 2027

Zelená infrastruktura měst a obcí

65. výzva IROP - Zelená infrastruktura - SC 2.2 (VRR)	Otevřená	9. 3. 2023	25. 1. 2024	10. 6. 2027
77. výzva IROP - Zelená infrastruktura - SC 2.2 (ITI)	Otevřená	18. 4. 2023	9. 5. 2023	31. 12. 2027

Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD)

	Typ výzvy	Datum vyhlášení	Datum zahájení příjmu žádostí o podporu	Datum ukončení příjmu žádostí o podporu
48. výzva IROP - Vzdělávání - SC 5.1 (CLLD)	Otevřená	28. 2. 2023	21. 3. 2023	31. 12. 2027
49. výzva IROP - Sociální služby - SC 5.1 (CLLD)	Otevřená	5. 12. 2022	5. 12. 2022	31. 12. 2027
60. výzva IROP - Doprava - SC 5.1 (CLLD)	Otevřená	21. 2. 2023	14. 3. 2023	31. 12. 2027
61. výzva IROP - Hasiči - SC 5.1 (CLLD)	Otevřená	30. 5. 2023	20. 6. 2023	31. 12. 2027
70. výzva IROP - Kultura - památky a muzea - SC 5.1 (CLLD)	Otevřená	26. 6. 2023	19. 7. 2023	31. 12. 2027
73. výzva IROP - Veřejná prostranství - SC 5.1 (CLLD)	Otevřená	23. 5. 2023	13. 6. 2023	31. 12. 2027
86. výzva IROP - Cestovní ruch - SC 5.1 (CLLD)	Otevřená	3. 8. 2023	24. 8. 2023	31. 12. 2027
114. výzva IROP - Kultura - knihovny - SC 5.1 (CLLD)	Otevřená	26. 6. 2023	19. 7. 2023	31. 12. 2027

Technická pomoc

113. výzva IROP - Technická pomoc - SC 7.1 (MRR, PR, ČR)	Otevřená	6. 9. 2023	21. 9. 2023	30. 6. 2029
--	----------	------------	-------------	-------------

Pozn.: Výše uvedené informace jsou platné k 20. 5. 2026.

Aktuální informace:

Vše důležité hledejte v Obecných pravidlech pro žadatele a příjemce a u jednotlivých výzev.

Vyhlášené výzvy Národní dotace

Název	Typ výzvy	Datum vyhlášení	Předpokládaný termín pro podání žádostí	Alokace výzvy
Výzva v podprogramu ŽIVEL 1 – Obnova obecního a krajského majetku po krizových stavech, programu Podpora obnovy a rozvoje regionů	Průběžná	20. 12. 2024	31. 12. 2026	6 000 mil. Kč
Výzva v podprogramu Vesnice roku	Průběžná	25. 5. 2026	30. 9. 2026	43,5 mil. Kč

Aktuální přehled výzev v programech Interreg

Program	Priorita / specifický cíl	Lhůta pro podání projektového záměru	Lhůta pro podání projektové žádosti
Polsko	2.1 Vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu	16. 9. 2026	20. 1. 2027
Sasko	všechny priority (kromě opatření 3.2)	NR	13. 10. 2026 ²⁾
Bavorsko	všechny priority	NR	18. 8. 2026 ¹⁾
Rakousko	všechny priority	NR	30. 9. 2026 ³⁾

Poznámky:

¹⁾ Ihůta pro projednání na Monitorovacím výboru v prosinci 2026

²⁾ Ihůta pro projednání na Monitorovacím výboru v březnu 2027

³⁾ Ihůta pro projednání na Monitorovacím výboru v březnu 2027

Inspirace pro rozvoj obce na jedno kliknutí

Klikejte na regionynasbavi.cz

Čtěte regionynasbavi.cz

Regiony
nás bavi

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
pro místní rozvoj

Centrum
pro regionální rozvoj
České republiky